

SAMARQAND VILOYATINING BIBLIOGRAFIK O'RNI TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDAGI MUAMMO VA YECHIMLAR

Shaymardanova Dildora Xaydarjon Qizi

Nukus innovatsion instituti o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada mamlakatlarning bibliografik joylashuvi turizmni rivojlantirishdagi o'rni va ahamiyati, kamchiliklari haqida so'z yutiriladi. Ma'lumki turizm butun jaxonga mamalkat iqtisodiyotiin rivojlantirishga ta'sir qiluvchi eng muhim jarayondir.

Kalit so'zlar. Turizm, soha, bibliografik, joylashuv, katalizatr, jarayon.

KIRISH

Bizga ma'lumki, Jaxonda turizm sohasi mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishdagi, Vatanni butun dunyoga mashhur qiluvchi muhim katalizartdir.

Turizmni rivojlantirish bugunki kunda mamalkatlar o'rtasidagi raqobatbardoshlikni kuchaytirish iqtisodiy sanoatni yangicha foydalarini rivojlantiruvchi muhim jarayon hisoblanadi. Hozirgi kunda O'zbekiston Respublikasi ham turizm sohasi bo'yicha butun dunyo mamlakatlarini e'tiborini toptib kelmoqda. Tarixiy obidalar, milliy urf-odatlar, tabiatining musaffoligi va ko'rki butun dunyodan kelayotgan sayohatchilarni e'tiborini tortmoqda.

O'zbekiston Respublikasini juda ko'p viloyatlari jumladan Buxoro, Xorazm, Qashqadaryo, Vodir va Samarqand viloyatlariga tashrif buyurayotgan sayyohlar nafaqat madaniy dam oish balki buyuk tariximiz, ko'p yillardan buyon saqlanib kelayotgan milliy o'zligimizni anglatib turuvchi obidalarimizni o'rganish uchun ham tashrif buyurishadi. Xususan Samarqand viloyati turizmni rivojlantirishga uning bibliografik joylashuni ko'p jixatdan muhim o'rin tutadi.

Buyuk amir Temur sohibqiron davrida bejizga Samarqand viloyati poytaxt etib tayinlanmagan, uning yer satxining yuqori O'zbekistonning janubi-g'arbida, Zarafshon vodiysining markaziy qismida (Darg'om va Siyob kanallari orasida) joylashgan. O'rtacha 695 m balandlikda. Toshkentdan 300 km. havo xarorati mo'tadil bo'lin har bir fasl o'z ziynatini namoyon etadi.

Samarqand viloyati Respublikada birinchi tashkil bo'lgan viloyatlardan hisoblanadi. U 1938-yil 15-yanvarda tashkil topgan. Ushbu viloyat respublika hududining markaziy qismida, Zarafshon daryosining o'rta oqimi havzasida joylashgan. Uning chegaralari g'arb va shimoli-g'arbda Navoiy viloyati, shimol va shimoli-sharqda Jizzax va janubda Qashqadaryo viloyatlari, janubi-sharqda Tojikiston bilan tutash. Ko'hna, noyob tarixiy obidalarga boy bo'lgan Samarqand shahri viloyatning markaziy shahri bo'lib, u 1924-1930 yillarda O'zbekiston poytaxti vazifasini bajargan.

Maydoni: 16,8 ming kv.km.

Aholi soni: 4 million 31 ming 300 kishidan ortiq (01.01.2022-yil)

Markazi: Samarqand shahri (39° sh.k. va 67° shq.u.)

Ma'muriy tuzilishi: 14 ta tuman, 11 ta shahar va 88 ta shaharcha.

Samarqand viloyatida transport xizmati va mehmonxonalar ham yaxshi tashkil etilganligi sababli kelayotgan sayyohlarga xizmat ko'rsatishda qiyinchilik tug'dirmaydi.

Shu bilan bir qatorda, bir qator muammolar ham kuzariladi.

Samarqand viloyatida aholi soning oshib borishi.

Transport vositalarining ortishi

Umumiy aholiniga xizmat ko'rsatuvchi transportlarning kamligi,

Turizmni rivojlantirishga oid kasb egalarini tayyorlovchi Oliy ta'lim muassasalari, texnikumlarining kamligi.

Turizm sohasi bo'yicha kadrlar tayyorlash bo'yicha mutaxassislarning yetishmasligi va boshqalar.

Bu kabi kamchiliklarni bartaraf etish uchun Turizm sohasini rivojlantirishga doir chora-tadbirlar ishlab chiqish, ularni amalga oshirish mexanizmlarini ishlab chiqish va kerakli tarkib tashkil etilib uni amalga oshirish. Davlat siyosati darajasiga ko'tarish muhim tavsiyalar hisoblanadi.

Samarqand viloyati tabiatini asrash, Shahar atrof-muhirini asrash, yangi zamonaviy binolar qurish hamda qadimiy, tarixiy obidalarni asrash kabi muhim vazifalarni amalga oshirish zarur bo'ladi.

Yaponiya, Koreya davlatlarida turizm sohasini rivojlantirishga doir maktabgacha ta'limdan boshlash kerakligiga doir dastur ishlab chiqilgan va ularni amalga oshirish doimiy nazoratda ish olib borishadi.

Xulosa o'rnida shuni aytib o'tish kerakki, mamalakatimiz har bir vohasi turizm orqali o'zini-o'zi rivojlantirishga doir masalarni hal qilish, turizm sohasini rivojlantirish, viloyatlarda sayyohlikni rivojlantirishga qaratilgan chora-tadbirlar ishlab chiqish, maydonlarni tanlash, qaysi mavsimda turizmni tashkil etish qulayligini o'rganuvchi tashkilotlar faoliyatini rivojlantirish muhim hisoblanadi. Samarqand viloyatida necha yildirki sayyohlarni o'ziga jalb etishi uning muhim bibliografik o'rni va necha asrlarki o'zining ko'rkini yo'qotmagan obidalari muhim ahamiyat kasb etadi. Har bir viloyat aholisi o'zining rivojlanishi uchun ma'suliyatini oshirish uchun maktabgacha va maktab ta'limi darsliklari tarkibiga kiritish zarurligini ta'kidlaymiz.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'zbekistonda millatlararo munosabatlar va bag'rikenglik: tarixiy tajriba va hozirgi zamon. Mas'ul muharrir R.H.Murtazaeva. - Toshkent: Mumtoz so'z, 2010.

2. O'zbekistonda barqaror rivojlanish kontekstida ijtimoiy o'zgarishlarning istiqbollari. - Toshkent, 2014.

3. Murtazaeva R.H. O'zbekistonda millatlararo munosabatlar va tolerantlik. Darslik. - Toshkent: Mumtoz so'z, 2019.

4. www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasi hukumat portali.

5. www.lex.uz - O`zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma`lumotlari milliy bazasi.
6. www.academy.uz (Fanlar akademiyasi)